

ONKO TEOSOFIA HUMBUGIA?

Niin naurettavan järjettömältä kuin tämä kysymys kuulostaakin niiden korviin, jotka tietävät, mitä teosofia ja teosofinen liike on, on se ehkä joidenkuiden Tietäjänkin lukijain mielestä oikeutettu tällä hetkellä, kun on painosta ilmestynyt kirja nimeltä „Teosofia paljastettuna“ (Vihtori Kosonen Osakeyhtiön kustannuksella). Ainakin on yksi arvoisa tilaajamme kirjottanut toimitukselle: „Toivon, että tuota kirjaa arvosteltaisiin Tietäjässä ja selitettäisiin, kuinka oikeastaan on niiden syytösten laita, joita siinä tehdään rouva Blavatskyä ja muita teosofeja vastaan.“

Totta puhuen emme omasta puolestamme kiinnitä suurtakaan huomiota kirjaan „Teosofia paljastettuna“. Se on vanhastaan meille tuttu. Se ilmestyi Ruotsissa v. 1897 ja sen oli kirjottanut teosofian ja spiritismin päävihollinen Ruotsissa insinööri K. af Geijerstam. Meitä vähän ihmetyttää, miksi on turvauduttu tuommoisen muukalaiseen tekeleeseen, jos on tahdottu vastustaa teosofista liikettä Suomessa. Miksei ole kirjoitettu jotakin suorastaan siitä teosofisesta liikkeestä, joka on suomalaisille teosofeille tuttu ja läheinen?

Ydinkohta Geijerstamin kirjassa on n. k. Hodgsonin raportti, joka syyttää Mad. Blavatskyä petoksesta. Koska se raportti taas kokonaan riippuu Coulombien ilmiannosta, on sen luotettavuus yhtä suuri kuin Coulombien rehellisyys. Nyt puoliset Coulomb puhuvat ilmiannossaan „pyhästä kaapista“, jonka salaisen oven avulla muka tehtiin „ihmeitä“. Se joka esim. on lukenut „H. P. Blavatsky ja Viisauden Mestarit“, tietää todistusten nojalla, että Coulombit ovat valehdelleet. Mikä arvo sitten on annettava heidän ilmiannolleen ja ylipäänsä Hodgsonin raportille?

„Teosofia paljastettuna“ on juorukirja. Siinä ei „paljasteta“ mitään teosofiaa – jonkun verran sitä hämmennetään ja hunnutetaan –, mutta siinä parjataan ja panetellaan naista, joka ei itse voi puolustautua, ja toisia teosofeja, jotka eivät suinkaan ole pyhimyksiä, vaan eivät liioin semmoisia petkuttajia tai pässinpäitä, jommoisiksi hra Geijerstam niitä kuvaa.

Kaikissa tapauksissa uskomme, että lukijoillemme saattaa olla „opiksi ja huviksi“, jos puhumme Geijerstamin kirjasta ja tutkimme hieman, kumpi on humbugia, sekä vaiko teosofia.

Tämän jätämme kuitenkin ensi vuodeksi, koska siitä saattaa tulla pitkäkin kirjoitus ja kuten toivomme mieltäkiinnittävä.

P. E.